

موضوع درس پژوهی: ایجاد آگاهی و علاقه‌مندی دانش‌آموزان به نماز اعضای گروه: مریم ابدی، سمیرا السادات خالویی، نجمه کریمی پناه

پایه: سوم ابتدایی
دبستان دخترانه حضرت جوادالائمه (ع)
مدیر: عزت شهاب‌صفا
سال تحصیلی ۹۵-۹۴

اهمیت و چرایی موضوع:

- اهمیت و نقش تربیتی نماز در زندگی فردی و اجتماعی.
- مکلف‌شدن دانش‌آموزان دختر در پایه سوم ابتدایی.
- مشاهده بی‌میلی دانش‌آموزان پایه سوم و بالاتر به حضور در نماز جماعت، در سال‌های قبل.
- نقش بازدارنده نماز در بسیاری از آسیب‌های اجتماعی.
- نهادینه کردن فریضه نماز برای دانش‌آموز.

هم‌اندیشی و ارائه راه‌کار:

در اولین اقدام به دلیل اهمیت موضوع، جلسه‌ای با حضور معلم‌های پایه سوم و خانم حاجی‌پور، مشاور دانشگاه‌یزد، برای دریافت راه‌کارهای مناسب و چگونگی شروع مسئله مهم نماز در سن ۹ سالگی برگزار شد. در این جلسه تصمیم گرفتیم با توجه به نقش پررنگ و اساسی خانواده در تربیت دینی و سوق فرزندان به سوی انسان‌هایی نمازخوان، از همکاری والدین در این راستا استفاده نماییم. پس در نشستی با حضور والدین ضمن آشنا نمودن آن‌ها با شیوه درس پژوهی، دلیل انتخاب موضوع و هدف طرح، از آنان خواستیم همکاری‌های لازم را انجام دهند. جهت افزایش آگاهی والدین و معلم‌ها نسبت به نقش تربیتی نماز در زندگی و دریافت راه‌کارهای مناسب برای اجرای طرح، از آقای دکتر فلاح، دعوت کردیم تا در جلسه‌ای با حضور خانواده‌ها و معلم‌های پایه سوم، به تبیین نقش تربیتی نماز و اهمیت آن در زندگی انسان بپردازد.

بیان احساسات دانش‌آموزان نسبت به نماز:

در ابتدای کار برای رسیدن به نتیجه بهتر برآن شدیم، احساس و نظر دانش‌آموزان را درباره نماز بدانیم. پس برگه‌ای به دانش‌آموزان برای نوشتن پیشنهادهایشان برای جذاب و زیباتر شدن مراسم نماز و بیان احساسشان نسبت به این فریضه، دادیم. این برگ شامل پرسش‌هایی زیر بود.

۱- دخترم احساس خود را درباره نماز در چند جمله کوتاه بنویس.

۲- چرا باید نماز بخوانیم؟

۳- چه کارهایی دوست داری انجام دهیم تا نماز را با شور و شوق بیشتر بخوانی؟

پس از بررسی نظرات دانش‌آموزان فهمیدیم، بچه‌ها نسبت به نماز حس خوبی دارند و دلیل نماز خواندن را بیشتر مکلف‌شدن، دستور و فرمان خدا، مسلمان بودن و دور شدن از گناه می‌دانند. همچنین نظرات خوبی برای برگزاری بهتر مراسم نماز نوشته بودند. بعد از جمع‌آوری برگه‌ها، مجموعه‌ای از نوع نگاه دانش‌آموزان، آرزو و خواسته‌هایشان درباره نماز را در اختیار معلم‌ها قرار دادیم و برنامه‌ریزی اجرای کار را شروع کردیم. این کار بارها در طول اجرای طرح انجام شد و هنگام انجام فعالیت‌ها از پیشنهادات دانش‌آموزان برای بهبود برنامه استفاده کردیم.

اولین مرحله اجرا: آموزش اذکار نماز و معانی آن

در شروع کار، معلم‌ها مانند سال‌های قبل به آموزش اذکار نماز و مفاهیم آن همگام با کتاب درسی قرآن پایه سوم پرداختند. برای جذاب‌تر شدن موضوع، دانش‌آموزان فلش‌کارت‌هایی تهیه کردند که در یک

سومین مرحله اجرا: واگذاری مسئولیت‌های برگزاری مراسم نماز به دانش‌آموزان

تمام مسئولیت‌های مربوط به مراسم نماز مانند: پهن و جمع کردن سجاده‌ها، گفتن اذان و اقامه و انتخاب پیش‌نماز مراسم برعهده دانش‌آموزان بود. بچه‌ها ضمن استقبال از تمام مسئولیت‌ها، کارها را به‌خوبی انجام دادند. مسئولیت پیش‌نماز شدن در این طرح مورد استقبال بیشتری قرار گرفت، به این‌صورت که دانش‌آموزی، اذکار نماز را به‌طور صحیح حفظ کرده و با صدای بلند نماز ظهر یا عصر را می‌خواند و بقیه دانش‌آموزان نیز هماهنگ با او به‌صورت فردی نماز می‌خواندند.

محاسن:

این روش باعث ایجاد رقابت دوستانه‌ای در بین دانش‌آموزان شد. در نتیجه این مسئولیت و شخصیت دادن‌ها، دانش‌آموزان با عشق و علاقه به نماز می‌پرداختند. فراگیران برای مکبرشدن و گفتن اذان و اقامه بسیار مصر بودند و آن‌را افتخاری بزرگ برای خود می‌دانستند. در ضمن انجام این فعالیت‌ها، باعث تقویت روحیه همکاری و مشارکت بین دانش‌آموزان شده بود.

طرف آن اذکار نماز و در سمت دیگر معنای آن نوشته شده بود. بچه‌ها نیز در قالب بازی و مسابقه، اذکار را یاد می‌گرفتند. درواقع کلاس درس به محیطی شاد و بازی‌گونه تبدیل شده بود که بچه‌ها با مشارکت هم، ذکرها و معانی را آموزش می‌دیدند.

محاسن:

- یادگیری عمیق‌تر دانش‌آموزان.
- مشارکت همه کلاس در امر یادگیری.
- جذابیت فرآیند آموزش.

دومین مرحله اجرا: برپایی مراسم نماز در مدرسه

بعد از آموزش اذکار نماز، مانند سال‌های قبل، در مدرسه مراسم نماز باحضور دانش‌آموزان برگزار شد، با این تفاوت که معلم‌های پایه سوم و دیگر پایه‌ها نیز در مراسم حضور داشتند. این فعالیت باعث افزایش انگیزه دانش‌آموزان برای شرکت در مراسم نماز شد، چون دانش‌آموزان علاقه داشتند در کنار معلم‌های خود نماز بخوانند. همان‌طور که امام جعفر صادق (ع) می‌فرمایند: «بکوشید برای آشنایی و خوگرفتن مردم با خوبی‌ها و زیبایی‌ها، اعمال زیبای خود را به آنان ارائه دهید.» دانش‌آموزان با مشاهده این رفتار معلمان و سایرین، برای پرورش رفتارهای دینی خود تلاش نمودند.

واگذاری مسئولیت‌های برگزاری مراسم نماز به دانش‌آموزان

برپایی نماز جماعت باحضور دانش‌آموزان، معلم‌های پایه سوم و دیگر پایه‌ها

برپایی نماز جماعت با حضور دانش آموزان و والدین آنها

(لازم به توضیح است، از دانش آموزانی که به دلیل عدم حضور مادرانشان در مراسم نماز ناراحت بودند دل جویی شد.)

ششمین مرحله اجرا: حضور دانش آموزان در نماز جماعت مسجد محله و امامزاده سیدجعفر (ع)
از آنجا که دانش آموزان تمایل داشتند در فضایی غیر از مدرسه نماز بخوانند، با هماهنگی اولیا مدرسه یکبار آنها را به مسجد محله و بار دیگر به امامزاده سیدجعفر (ع) برای ادای نماز جماعت بردیم. در آنجا دانش آموزان نماز را به امامت امام جماعت به جای آوردند.

محاسن:

- این فعالیت باعث تقویت روحیه معنوی دانش آموزان شد.
- آشنایی هرچه بیشتر بچه ها با محیط های معنوی مثل مسجد و امامزاده.
- برگزاری نماز در محیطی غیر از مدرسه، باعث تقویت حس معنوی و مکلف شدن بچه ها گردید.

برپایی نماز جماعت در امامزاده سیدجعفر (ع)

چهارمین مرحله اجرا: برگزاری مسابقاتی با موضوع نماز در مراسم نماز و اهدا جوایز به دانش آموزان موفق

برای اینکه دانش آموزان با انگیزه بیشتری در مراسم شرکت نمایند، مسابقاتی با موضوع نماز برگزار شد. بدین صورت که در مراسم نماز سئوالاتی درباره نماز، وضو، تیمم و... در اختیار دانش آموزان قرار گرفت و پس از چند روز جواب ها جمع آوری شد. سپس به دانش آموزانی که پاسخ صحیح داده بودند، جوایزی اهدا گردید.

محاسن:

- یادگیری احکام نماز در قالب مسابقه و رقابت.
- تعامل موثر بچه ها با والدین و معلم های خود در یادگیری احکام نماز.

مسابقه ای با حضور دانش آموزان درباره نماز

پنجمین مرحله اجرا: دعوت از مادران دانش آموزان در نماز جماعت مدرسه

به خواست دانش آموزان که تمایل داشتند در مدرسه کنار مادران خود نماز بخوانند، از مادران برای حضور در مراسم نماز دعوت به عمل آمد. دانش آموزان با شور و شوق در کنار والدینشان نماز خواندند. قابل ذکر است که دانش آموزان قبلاً چگونگی خواندن نماز جماعت را آموخته بودند.

محاسن:

- شور و شوق بچه ها از حضور در کنار مادران خود.
- همدلی و صمیمیت فرزندان با مادرش به دلیل انجام فعالیت مشترک.

معیایب:

عدم حضور تعدادی از مادران و ناراحتی برخی دانش آموزان از این موضوع.

سومین مرحله اجرا: واگذاری مسئولیت‌های برگزاری مراسم نماز به دانش‌آموزان

تمام مسئولیت‌های مربوط به مراسم نماز مانند: پهن و جمع کردن سجاده‌ها، گفتن اذان و اقامه و انتخاب پیش‌نماز مراسم برعهده دانش‌آموزان بود. بچه‌ها ضمن استقبال از تمام مسئولیت‌ها، کارها را به‌خوبی انجام دادند. مسئولیت پیش‌نماز شدن در این طرح مورد استقبال بیشتری قرار گرفت، به این‌صورت که دانش‌آموزی، اذکار نماز را به‌طور صحیح حفظ کرده و با صدای بلند نماز ظهر یا عصر را می‌خواند و بقیه دانش‌آموزان نیز هماهنگ با او به‌صورت فردی نماز می‌خواندند.

محاسن:

این روش باعث ایجاد رقابت دوستانه‌ای در بین دانش‌آموزان شد. در نتیجه این مسئولیت و شخصیت دادن‌ها، دانش‌آموزان با عشق و علاقه به نماز می‌پرداختند. فراگیران برای مکبرشدن و گفتن اذان و اقامه بسیار مصر بودند و آن‌را افتخاری بزرگ برای خود می‌دانستند. در ضمن انجام این فعالیت‌ها، باعث تقویت روحیه همکاری و مشارکت بین دانش‌آموزان شده بود.

طرف آن اذکار نماز و در سمت دیگر معنای آن نوشته شده بود. بچه‌ها نیز در قالب بازی و مسابقه، اذکار را یاد می‌گرفتند. درواقع کلاس درس به محیطی شاد و بازی‌گونه تبدیل شده بود که بچه‌ها با مشارکت هم، ذکرها و معانی را آموزش می‌دیدند.

محاسن:

- یادگیری عمیق‌تر دانش‌آموزان.
- مشارکت همه کلاس در امر یادگیری.
- جذابیت فرآیند آموزش.

دومین مرحله اجرا: برپایی مراسم نماز در مدرسه

بعد از آموزش اذکار نماز، مانند سال‌های قبل، در مدرسه مراسم نماز باحضور دانش‌آموزان برگزار شد، با این تفاوت که معلم‌های پایه سوم و دیگر پایه‌ها نیز در مراسم حضور داشتند. این فعالیت باعث افزایش انگیزه دانش‌آموزان برای شرکت در مراسم نماز شد، چون دانش‌آموزان علاقه داشتند در کنار معلم‌های خود نماز بخوانند. همان‌طور که امام جعفر صادق (ع) می‌فرمایند: «بکوشید برای آشنایی و خوگرفتن مردم با خوبی‌ها و زیبایی‌ها، اعمال زیبای خود را به آنان ارائه دهید.» دانش‌آموزان با مشاهده این رفتار معلمان و سایرین، برای پرورش رفتارهای دینی خود تلاش نمودند.

واگذاری مسئولیت‌های برگزاری مراسم نماز به دانش‌آموزان

برپایی نماز جماعت باحضور دانش‌آموزان، معلم‌های پایه سوم و دیگر پایه‌ها

برپایی نماز جماعت با حضور دانش آموزان و والدین آنها

(لازم به توضیح است، از دانش آموزانی که به دلیل عدم حضور مادرانشان در مراسم نماز ناراحت بودند دل جویی شد.)

ششمین مرحله اجرا: حضور دانش آموزان در نماز جماعت مسجد محله و امامزاده سیدجعفر (ع)
از آنجا که دانش آموزان تمایل داشتند در فضایی غیر از مدرسه نماز بخوانند، با هماهنگی اولیا مدرسه یکبار آنها را به مسجد محله و بار دیگر به امامزاده سیدجعفر (ع) برای ادای نماز جماعت بردیم. در آنجا دانش آموزان نماز را به امامت امام جماعت به جای آوردند.

محاسن:

- این فعالیت باعث تقویت روحیه معنوی دانش آموزان شد.
- آشنایی هرچه بیشتر بچه ها با محیط های معنوی مثل مسجد و امامزاده.
- برگزاری نماز در محیطی غیر از مدرسه، باعث تقویت حس معنوی و مکلف شدن بچه ها گردید.

برپایی نماز جماعت در امامزاده سیدجعفر (ع)

چهارمین مرحله اجرا: برگزاری مسابقاتی با موضوع نماز در مراسم نماز و اهدا جوایز به دانش آموزان موفق

برای اینکه دانش آموزان با انگیزه بیشتری در مراسم شرکت نمایند، مسابقاتی با موضوع نماز برگزار شد. بدین صورت که در مراسم نماز سئوالاتی درباره نماز، وضو، تیمم و... در اختیار دانش آموزان قرار گرفت و پس از چند روز جواب ها جمع آوری شد. سپس به دانش آموزانی که پاسخ صحیح داده بودند، جوایزی اهدا گردید.

محاسن:

- یادگیری احکام نماز در قالب مسابقه و رقابت.
- تعامل موثر بچه ها با والدین و معلم های خود در یادگیری احکام نماز.

مسابقه ای با حضور دانش آموزان درباره نماز

پنجمین مرحله اجرا: دعوت از مادران دانش آموزان در نماز جماعت مدرسه

به خواست دانش آموزان که تمایل داشتند در مدرسه کنار مادران خود نماز بخوانند، از مادران برای حضور در مراسم نماز دعوت به عمل آمد. دانش آموزان با شور و شوق در کنار والدینشان نماز خواندند. قابل ذکر است که دانش آموزان قبلاً چگونگی خواندن نماز جماعت را آموخته بودند.

محاسن:

- شور و شوق بچه ها از حضور در کنار مادران خود.
- همدلی و صمیمیت فرزندان با مادرش به دلیل انجام فعالیت مشترک.

معیایب:

عدم حضور تعدادی از مادران و ناراحتی برخی دانش آموزان از این موضوع.

هفتمین مرحله اجرا: طرح کتابخانه نماز

در این طرح کتاب‌هایی با موضوع نماز، از سوی معلم‌ها و دانش‌آموزان جمع‌آوری و در قالب کتابخانه مدرسه‌ای در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. تمام مسئولیت‌های مربوط به آن را دانش‌آموزان انجام دادند. دانش‌آموزان پس از امانت‌گرفتن و مطالعه کتاب در مدرسه یا منزل، پیامی که از کتاب دریافت کرده بودند را برای دوستانشان بازگو می‌کردند.

محاسن:

- رواج فرهنگ کتاب‌خوانی و آشنایی با کتاب‌هایی با موضوع نماز.
- تقویت روحیه همکاری و مسئولیت‌پذیری در دانش‌آموزان.

محدودیت‌های طرح:

کمبود تنوع کتاب‌هایی با موضوع نماز و قابل فهم برای گروه سنی ابتدایی در کتابخانه مدرسه.

هشتمین مرحله اجرا: برپایی نمایشگاهی با موضوع نماز

باتوجه به اینکه تهیه روزنامه‌دیواری را قبلاً به دانش‌آموزان یاد داده بودیم، از آنان خواستیم روزنامه‌دیواری با موضوع نماز تهیه کنند. در این اجرا با راهنمایی معلم‌ها، بچه‌ها در گروه‌های سه یا چهار نفره با همکاری و مشارکت یکدیگر، به تهیه روزنامه‌دیواری پرداختند. سپس نمایشگاهی با موضوع نماز در نمازخانه برپا کردیم. در این نمایشگاه علاوه بر روزنامه‌دیواری‌ها، عکس‌هایی از بچه‌ها در حال اقامه نماز نمایش داده شد. پس از برپایی نمایشگاه، بچه‌ها در حضور دوستانشان مطالب روزنامه دیواری‌های خود را ارائه دادند.

محاسن:

- تقویت اعتمادبه‌نفس، روحیه پژوهشگری، همدلی و همکاری در بین بچه‌ها.
- آشنایی با مطالب متنوع در ارتباط با نماز.

ارائه روزنامه دیواری‌های دانش‌آموزان با موضوع نماز

نهمین مرحله اجرا: طرح صندلی پیام فرشته‌ها

در این مرحله، زمانی از کلاس هدیه‌ها یا قرآن را به اجرای طرح صندلی فرشته‌ها اختصاص دادیم، به این‌صورت که بچه‌ها از قبل مطالبی با موضوع نماز در قالب شعر، داستان یا خاطره آماده کرده و به کلاس آوردند. سپس با قرارگرفتن بر روی صندلی، از خاطرات شیرین و احساسات خود درمورد نماز مطالبی را برای دوستانشان بازگو کردند. دیگر دانش‌آموزان نیز با درک پیام داستان یا خاطره، با «پرسش و پاسخ» دوستانشان را همراهی می‌کردند.

دانش‌آموزان در حال امانت‌گرفتن کتاب‌هایی با موضوع نماز از کتابخانه مدرسه

هفتمین مرحله اجرا: طرح کتابخانه نماز

در این طرح کتاب‌هایی با موضوع نماز، از سوی معلم‌ها و دانش‌آموزان جمع‌آوری و در قالب کتابخانه مدرسه‌ای در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. تمام مسئولیت‌های مربوط به آن را دانش‌آموزان انجام دادند. دانش‌آموزان پس از امانت‌گرفتن و مطالعه کتاب در مدرسه یا منزل، پیامی که از کتاب دریافت کرده بودند را برای دوستانشان بازگو می‌کردند.

محاسن:

- رواج فرهنگ کتاب‌خوانی و آشنایی با کتاب‌هایی با موضوع نماز.
- تقویت روحیه همکاری و مسئولیت‌پذیری در دانش‌آموزان.

محدودیت‌های طرح:

کمبود تنوع کتاب‌هایی با موضوع نماز و قابل فهم برای گروه سنی ابتدایی در کتابخانه مدرسه.

هشتمین مرحله اجرا: برپایی نمایشگاهی با موضوع نماز

باتوجه به اینکه تهیه روزنامه‌دیواری را قبلاً به دانش‌آموزان یاد داده بودیم، از آنان خواستیم روزنامه‌دیواری با موضوع نماز تهیه کنند. در این اجرا با راهنمایی معلم‌ها، بچه‌ها در گروه‌های سه یا چهار نفره با همکاری و مشارکت یکدیگر، به تهیه روزنامه‌دیواری پرداختند. سپس نمایشگاهی با موضوع نماز در نمازخانه برپا کردیم. در این نمایشگاه علاوه بر روزنامه‌دیواری‌ها، عکس‌هایی از بچه‌ها در حال اقامه نماز نمایش داده شد. پس از برپایی نمایشگاه، بچه‌ها در حضور دوستانشان مطالب روزنامه دیواری‌های خود را ارائه دادند.

محاسن:

- تقویت اعتمادبه‌نفس، روحیه پژوهشگری، همدلی و همکاری در بین بچه‌ها.
- آشنایی با مطالب متنوع در ارتباط با نماز.

ارائه روزنامه دیواری‌های دانش‌آموزان با موضوع نماز

نهمین مرحله اجرا: طرح صندلی پیام فرشته‌ها

در این مرحله، زمانی از کلاس هدیه‌ها یا قرآن را به اجرای طرح صندلی فرشته‌ها اختصاص دادیم، به این‌صورت که بچه‌ها از قبل مطالبی با موضوع نماز در قالب شعر، داستان یا خاطره آماده کرده و به کلاس آوردند. سپس با قرارگرفتن بر روی صندلی، از خاطرات شیرین و احساسات خود درمورد نماز مطالبی را برای دوستانشان بازگو کردند. دیگر دانش‌آموزان نیز با درک پیام داستان یا خاطره، با «پرسش و پاسخ» دوستانشان را همراهی می‌کردند.

دانش‌آموزان در حال امانت‌گرفتن کتاب‌هایی با موضوع نماز از کتابخانه مدرسه

محاسن:

- تقویت اعتماد به نفس بچه‌ها برای سخنرانی در جمع.
- پرورش روحیه پژوهشگری در بچه‌ها.
- آشنایی با مطالب بیشتر و متنوع‌تر در رابطه با نماز.

فعالیت‌های تکمیلی انجام شده در طول اجرای طرح:

- خواندن پیام‌های قرآنی با موضوع نماز در شروع کلاس.
- نصب پیام قرآنی با موضوع نماز در کلاس.
- برپایی جشن تکلیف با شکوه‌تر از سال‌های قبل برای دانش‌آموزان.
- تهیه تاج گل‌هایی به رنگ سبز و قرار دادن آن بر سر دانش‌آموزان مکلف.
- پخش آهنگ «آمد اذان» در هنگام اذان.
- معرفی دانش‌آموزان نمازگزار و تشویق آنان در حضور دیگران.
- اجرای برنامه‌های متنوع بعد از مراسم نماز مانند خواندن شعر، داستان، تمرین سرود و...

دانش‌آموزی با نشستن بر روی صندلی پیام فرشته‌ها احساسات خود را نسبت به نماز بیان می‌کرد

- باتوجه به برگزار نکردن نماز جماعت در ماه‌های فروردین و اردیبهشت، برخی دانش‌آموزان در روزهایی که کلاس تقویتی داشته و ساعت نماز را در مدرسه بودند با میل خود نماز می‌خواندند.
- در جلساتی که با اولیا داشتیم، آن‌ها از نماز خواندن فرزندان‌شان و اقامه نماز فرزندان‌شان در منزل رضایت داشتند.

در پایان کار مجدداً برگه نظرسنجی به دانش‌آموزان داده و از آنان خواستیم تا احساس خود را نسبت به نماز و اینکه چرا باید نماز بخوانند، بنویسند. پس از بررسی نظرات دانش‌آموزان، اکثر آن‌ها دلیل نماز خواندن را رسیدن به آرامش، تشکر از خدا، حرف زدن و رازنویاز کردن با او عنوان کردند. این نشانه‌ها را می‌توان، نهادینه شدن امر نماز و پی‌بردن به ارزش آن دانست.

پیشنهادهای کاربردی برای دانش‌آموزان سال‌های آینده جهت ایجاد علاقه به نماز:

- تشکیل جلسات آموزشی و تربیتی با حضور کارشناسان مرتبط و والدین.
- شرکت معلم‌ها، مدیر و معاونین در مراسم نماز مدرسه.
- استفاده از پیش‌نمازان خلاق و تاثیرگذار.
- داشتن گفت‌وگوی صمیمی با دانش‌آموزان در خصوص نماز.
- فعال نمودن شورای دانش‌آموزی مدرسه و انجمن اولیا در خصوص نماز و داشتن مصوبات اجرایی.
- اختصاص دادن زمان کوتاهی در آغاز کلاس برای بیان آثار نماز.
- ایجاد رفتار دوستانه برای شرکت در نماز و عدم استفاده از زور و اجبار.
- داشتن میزگرد دانش‌آموزی در خصوص نماز با مدیریت کادر مدرسه.
- داشتن کتابخانه غنی با کتاب‌های سودمند با موضوع نماز.

نتیجه‌گیری:

- باتوجه به کارها و فعالیت‌های انجام شده در طول اجرای طرح، نتایج زیر قابل مشاهده بود:
- بچه‌ها نسبت به سال‌های قبل با علاقه و بدون اجبار در نماز جماعت شرکت کردند. حتی در روزهای خاصی که بنا به دلایلی نمازخانه مدرسه برای اقامه نماز جماعت مهیا نبود، دانش‌آموزان با انتخاب خود در کلاس به اقامه نماز می‌پرداختند.
  - بچه‌ها برای به تکلیف رسیدن روزشماری و با افتخار مکلف شدن خود را اعلام می‌کردند.